

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

підготовки магістра

спеціальності 013 Початкова освіта

освітньо-професійної програми Початкова освіта

Силабус освітнього компонента «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ» підготовки *магістра*, галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *013 Початкова освіта*, за освітньо-професійною програмою *Початкова освіта*

Розробник: Вітюк В. В., професор кафедри теорії і методики початкової освіти, доцент, доктор педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Пріма Д. А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 1 від 29.08.2022 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта/Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Магістр	Нормативний
Кількість годин/кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 1-ий
ІНДЗ: _		Лекції – 26 год.
		Практичні (семінарські) – 28 год.
		Самостійна робота – 86 год.
	Консультації – 10 год.	
	Форма контролю: екзамен	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові
Науковий ступінь
Вчене звання
Посада

Вітюк Валентина Володимирівна
доктор педагогічних наук
доцент
професор кафедри теорії і методики
початкової освіти
066-6107221
vityuk-valentyna@ukr.net
vitiuk.valentyna@vnu.edu.ua

Дні занять

відповідно до розкладу
<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Освітній компонент (ОК 03) «Теоретичні основи викладання методики навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі» належить до переліку нормативних навчальних освітніх компонентів циклу професійної підготовки магістрів зі спеціальності 013 Початкова освіта. Зміст освітнього компонента укладено на основі положень Концепції «Нова українська школа», Державного стандарту початкової освіти, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та ін. і ґрунтується на сучасних наукових досягненнях педагогіки, лінгводидактики, інноваційних технологіях і методиках викладання мовно-літературної освітньої галузі у закладах вищої освіти. У змісті курсу передбачено дві складові частини: теоретичну та практичну. Теоретична формує наукові основи концептуальних положень педагогічних технологій, їх класифікації, мету і завдання, визначає дидактичні можливості та особливості організації таких освітніх технологій, як компетентнісного, особистісно орієнтованого, інтегрованого, інтерактивного, диференційованого, проєктного навчання, технології розвитку критичного мислення тощо та загальні вимоги до сучасних уроків української мови та літературного читання в початкових школі в контексті вимог Нової української школи. Практична частина присвячена застосуванню сучасних технологій на лекційних та практичних заняттях, на уроках української мови та літературного читання, у позакласній роботі молодших школярів.

Освітній компонент спрямований на формування мовної особистості майбутнього вчителя початкових класів, його готовності до використання в навчанні української мови та читання інноваційних педагогічних технологій, мотивації молодших школярів до вивчення рідної мови та практичного її застосування, на розвиток у здобувачів вищої освіти інноваційного мислення, фахових компетентностей та універсальних умінь і навичок.

2. Пререквізити

Попередні освітні компоненти, на яких базується вивчення ОК, – «Сучасна українська мова з практикумом», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Література для дітей молодшого шкільного віку», «Педагогіка загальна», «Діяльнісний підхід у початковій школі», «Психологія загальна», «Психологія педагогічна та дитяча», «Комп'ютерно-орієнтовані технології в початковій школі», «Теорія і технологія науково-педагогічних досліджень», «Інклюзивна освіта в початковій школі».

Постреквізити

Знання, уміння, навички та компетентності, яких набудуть здобувачі освіти, стануть необхідною основою для вивчення таких ОК, як: «Гуманізація та технологізація виховного процесу у закладі вищої освіти»; «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін», для написання магістерської роботи та проходження педагогічної і переддипломної науково-дослідної практик.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою вивчення ОК «Теоретичні основи викладання методики навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі» є поглиблення, закріплення, систематизація теоретичних знань і практичних умінь, навичок, компетентностей навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі; розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи і оволодіння методами наукових досліджень; набуття досвіду аналізу отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень та їх прилюдного захисту, формування і розвиток у магістрантів компетентностей з академічної доброчесності та навичок якісного академічного письма. ОК націлений на формування науково-дослідної компетентності магістрів початкової освіти.

Завдання ОК «Теоретичні основи викладання методики навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі»:

- підвищити рівень фахової підготовки магістрантів через ознайомлення з колом актуальних лінгводидактичних і літературознавчих проблем та озброєння принципами наукового підходу до їх постановки, оцінювання та вирішення;

- підготувати майбутніх учителів початкових класів (викладачів закладів вищої освіти) до педагогічної діяльності в умовах реформування сучасної початкової школи, реалізації концепції мовної та літературної освіти в Україні;

- виробити методичну компетентність, науковість та творчий підхід до викладання української мови та читання в початковій школі, проаналізувати наскрізну міжпредметну, внутрішньопредметну, міждіяльнісну та міжсистемну інтеграцію, яка закладена в програмах, підручниках і має бути реалізована на уроці української мови та літературного читання;

- удосконалити рівень загальнонавчальних умінь – опрацювання та вивчення літературних джерел: вміння здійснювати науковий огляд систематизованих першоджерел, користуватись прийомами швидкого/уповільненого, вибіркового/змішаного читання, засобами накопичення матеріалів у процесі критичного аналізу наукової літератури;

- формувати практичні вміння та навички використання дослідницьких методів (теоретичних та емпіричних) для вирішення практичних завдань освітнього процесу в галузі початкової освіти;

- генерувати у здобувачів освіти готовність до здійснення самостійного педагогічного дослідження та оформлення його у вигляді магістерської роботи з дотриманням принципів академічної доброчесності та якісного академічного письма;

- розвивати інтерес та прагнення до наукової діяльності, самостійності мислення;

- формувати в процесі навчання професійну майстерність, організаційно-методичні уміння моделювати лекції, практичні заняття у ЗВО, уроки української мови та літературного читання з використанням різних педагогічних технологій, вміння творчо використовувати результати наукових досліджень у практиці навчання мовно-літературної освітньої галузі, виховання і розвитку дітей молодшого шкільного віку.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати задачі дослідницького та / або інноваційного характеру у сфері початкової й вищої освіти
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
	ЗК 3. Здатність до гнучкості мислення, його абстрактності та критичності, аналізу й синтезу.
	ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); виявляти ініціативу та підприємливість.
	ЗК 5. Здатність працювати в команді, приймати ефективні рішення у професійній діяльності, мотивувати людей до досягнення спільної мети.
ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень на відповідному рівні.	
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності у регіональному, загальнонаціональному вимірах, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.
	СК 2. Здатність спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній і письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички здобувачів освіти.
	СК 3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової освіти в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.
	СК 4. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології й цифрові освітні ресурси в організації освітнього, наукового і виробничого процесів у галузі початкової та вищої освіти
	СК 5. Здатність управляти освітніми та виробничими процесами у сфері початкової та вищої освіти, що потребують нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної й етичної відповідальності; здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання.
	СК 6. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової й вищої освіти.
	СК 7. Здатність здійснювати моніторинг та оцінювати результати власної педагогічної діяльності, визначати перспективи професійного розвитку.
СК 10. Здатність провадити професійно-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти з урахуванням сучасних вітчизняних і зарубіжних освітніх тенденцій та педагогічної практики.	
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти (в тому числі початкової) в Україні у перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.
	ПРН 2. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
	ПРН 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері початкової та вищої

	освіти державною та іноземною мовами усно і письмово.
	ПРН 5. Створювати інноваційне, інформаційно-освітнє, інклюзивне, безпечне середовище закладу освіти, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.
	ПРН 6. Об'єктивно оцінювати результати діяльності здобувачів у сфері початкової та вищої освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.
	ПРН 7. Планувати, організовувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері початкової та вищої освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; робити обґрунтовані висновки.
	ПРН 8. Розробляти навчально-методичне забезпечення і провадити професійно-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти.
	ПРН 10. Засвідчувати вміння критично і абстрактно мислити, генерувати нові ідеї (креативність), дотримуватись етичних вимог у перебігу професійної діяльності у початковій та вищій школі.

Soft skills:

- **системне, аналітичне та критичне мислення** (здатність знаходити та аналізувати факти, події, зміни, визначати пріоритетні та другорядні елементи у системі);
- **комунікативні навички** (готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу);
- **навички командної роботи** (налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети);
- **лідерство** (сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх);
- **креативність, оригінальність та ініціативність** (здатність генерувати нові ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити);
- **гнучкість і адаптивність** (здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються та є непередбачуваними, вміння оперативно вирішувати освітні завдання).

Методи навчання:

- *словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint- презентація, платформа Zoom, Office 365), розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, робота з підручником/книгою, робота з інтернет-джерелами, робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами;
- *наочні*: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
- *практичні*: розв'язування задач/кейсів, вправи, дослідні роботи, завдання, звіти, проекти.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Самост робота	Конс.	*Форми, **методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади викладання освітніх компонентів мовно-літературної освітньої галузі у закладах вищої освіти						
Тема 1. Мовно-літературна освітня галузь в початковій школі, її значення в українській лінгводидактиці та в контексті реформування НУШ.	10	2	2	6		УО – 2 б. МПЗД – 2 б.
Тема 2. Форми викладання методики навчання мовно-	20	4	4	10	2	УО – 2 б.

літературної освітньої галузі в педагогічних закладах вищої освіти: методика проведення лекційних, практичних, лабораторних занять, дослідницько-пошукова діяльність здобувачів вищої освіти.						УФО – 2 б.
Тема 3. Особливості побудови змісту ОК «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі» та його зв'язок із предметами українська мова, читання в початковій школі.	16	2	2	10	2	УЮ – 2 б. УФО – 2 б.
Тема 4. Методика організації діяльності майбутніх учителів початкових класів під час проходження ними педагогічної практики.	8	2	2	4		УФО – 2 б. МСК – 2 б.
Тема 5. Критерії оцінювання здобувачів освіти з ОК «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі» в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу в ЗВО.	8	2	2	4		УЮ – 2 б. МППЗД – 2 б.
Разом за змістовим модулем 1	62	12	12	34	4	20 б.
Змістовий модуль 2. Науково-методичні засади початкової мовно-літературної освіти в Новій українській школі						
Тема 1. Сучасні концептуальні підходи до мовно-літературної освіти молодших школярів у НУШ: компетентнісний, комунікативно-діяльнісний, особистісно орієнтований, інтегрований, тематичний.	18	4	4	10		УЮ – 2 б. МППЗД – 2 б.
Тема 2. Педагогічні технології навчання мовно-літературної освітньої галузі як важливий компонент професійної підготовки вчителя початкових класів НУШ.	20	4	4	12		УЮ – 2 б. МППЗД – 2 б.
Тема 3. Ресурсне забезпечення сучасної мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.	20	2	4	12	2	УЮ – 2 б. МППЗД – 2 б.
Тема 4. Альтернативні методичні системи навчання мовно-літературної освітньої галузі початкової освіти.	14	2	2	8	2	УЮ – 2 б. УФО – 2 б.
Тема 5. Контроль та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів із мовно-літературної	16	2	2	10	2	УЮ – 2 б. МППЗД – 2 б.

освітньої галузі в Новій українській школі.						
Разом за змістовим модулем 2	88	14	16	52	6	20 б.
Модульна контрольна робота 1						Т – 30 б.
Модульна контрольна робота 2						Т – 30 б.
Всього годин / балів	150	26	28	86	10	100 б.

* **Форми оцінювання:** усна (У), письмова (П).

** **Методи оцінювання:** УЮ/ПЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

Примітка: Moodle, Zoom, Meet – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним планом навчання, та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказу ректора.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Назва змістових модулів і тем	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади викладання освітніх компонентів мовно-літературної освітньої галузі у закладах вищої освіти		
Тема 1. Мовно-літературна освітня галузь в початковій школі, її значення в українській лінгводидактиці та в контексті реформування НУШ.	<p>1. Переглянути відеоролик «Освітній компас НУШ», проаналізувати педагогічний досвід учителів початкових класів, переможців конкурсу «Учитель року» та укласти дорожню карту «Освітня траєкторія майбутнього вчителя початкових класів».</p> <p>2. Взяти інтерв'ю-відгук в учителів-практиків початкових класів про зміни в початковій освіті, про використання інноваційних педагогічних технологій на уроках української мови та літературного читання в початкових класах Нової української школи.</p> <p>3. Проаналізувати зміст і структуру силабуса ОК компонента «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: рідномовна освіта» підготовки бакалавра за спеціальністю 013 Початкова освіта.</p> <p>4. Укласти модель навчально-методичного комплексу НПП з ОК «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: рідномовна освіта» підготовки бакалавра за спеціальністю 013 Початкова освіта.</p>	6
Тема 2. Форми викладання методики навчання мовно-літературної освітньої галузі в педагогічних закладах вищої освіти:	<p>1. Підготувати конспект лекції, практичного та лабораторного заняття з освітнього компонента «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: рідномовна освіта».</p> <p>2. Підготувати та презентувати дослідницький проєкт</p>	10

методика проведення лекційних, практичних, лабораторних занять, дослідницько-пошукова діяльність здобувачів вищої освіти.	на тему «Традиційні та інноваційні форми навчання в закладах вищої освіти». 3. Підготувати виступ до 5 хв., в якому аргументувати використання інноваційних педагогічних технологій для розвитку інтересу до читання та формування читацької компетентності в учнів Нової української школи.	
Тема 3. Ресурсне забезпечення сучасної мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.	1. Укласти рекомендаційний список джерел інноваційного педагогічного досвіду для вчителя початкових класів (інтернет-сайти, електронні ресурси...) за напрямками: 1) методика навчання грамоти (1 кл.); 2) методика навчання мовної теорії (2–4 кл.); 3) методика розвитку мовлення (2–4 кл.); 4) методика навчання літературного читання (2–4 кл.). 2. Спроекувати дизайн кабінету, шкільного коридору, будь-якого іншого освітнього середовища для навчання учнів 1–4 класів Нової української школи.	10
Тема 4. Методика організації діяльності майбутніх учителів початкових класів під час проходження ними педагогічної практики.	1. Укласти методичні рекомендації/силабус до 1 ОК «Пропедевтична практика», «Навчальна психолого-педагогічна практика», «Літня (педагогічна) практика в закладах шкільної та позашкільної освіти», «Педагогічна практика в групах подовженого дня», «Педагогічна практика: I або II цикл НУШ», «Педагогічна практика в початкових класах».	4
Тема 5. Критерії оцінювання здобувачів освіти з ОК «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі» в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу в ЗВО.	1. Укласти критерії оцінювання здобувачів освіти з освітнього компонента «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: рідномовна освіта» відповідно до Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки та Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2. Розробити діагностику для перевірки готовності педагога до інноваційної професійної діяльності.	4
Змістовий модуль 2. Науково-методичні засади початкової мовно-літературної освіти в Новій українській школі		
Тема 1. Сучасні концептуальні підходи до мовно-літературної освіти молодших школярів у НУШ: компетентнісний, комунікативно-діяльнісний, особистісно орієнтований, інтегрований, тематичний.	1. Переглянути мультимедійні презентації Ю. Гайдученка (експерта ГС «Освіторія») «Методичні орієнтири учителя Нової української школи», А. Онатій «Діяльнісний підхід у НУШ: від практики до занурення», «Розвиток творчого письма, або як надихнути письменників за партами», І. Хворостяного «Інтеграція в мовно-літературній освітній галузі: зрада чи перемога?», «Подорожуємо текстом: стратегії пошуку, розуміння та інтерпретації» та зробити їх рефлексивний аналіз.	10
Тема 2. Педагогічні технології навчання мовно-літературної освітньої галузі як важливий компонент професійної підготовки вчителя початкових	1. Підготувати доповідь для виступу на науково-методичному семінарі на одну із запропонованих тем: - Сучасні підходи до організації та проведення уроків української мови в початкових класах Нової української школи. - Багатоваріантність побудови уроків літературного	12

<p>класів НУШ.</p>	<p>читання в Новій українській школі.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Упровадження ігрових педагогічних технологій на уроках української мови та літературного читання в початковій школі. - Застосування інтерактивної технології навчання на уроках української мови та літературного читання. - Використання технології розвитку критичного мислення під час вивчення мовно-літературної освітньої галузі. - Організація навчальної проєктної діяльності під час вивчення мовно-літературної освітньої галузі. <p>2. Укласти порівняльну таблицю традиційного та сучасного уроку української мови/літературного читання.</p> <p>3. Самостійно розробити й презентувати ефективні методи і прийоми сучасних педагогічних технологій, які можна використовувати під час вивчення мовно-літературної освітньої галузі.</p>	
<p>Тема 3. Ресурсне забезпечення сучасної мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.</p>	<p>1. Переглянути та проаналізувати відеоуроки з української мови та літературного читання, проведені учителями-учасниками конкурсу «Учитель року».</p> <p>2. Проаналізувати зміст підручників Нової української школи з читання/ літературного читання щодо добору авторів, творів для читання, авторського бачення представлення монографічного вивчення творчості письменника, сучасного методичного інструментарію для аналізу ліричних творів, актуальності тематики й проблематики творів у НУШ.</p> <p>3. Самостійно розробити візуалізацію на тему «Етапи вивчення художнього твору в школі» (інтелект-карта, алгоритм, інфографіка, пам'ятка для студента та ін.) для майбутнього вчителя початкових класів та провести тренінг, майстер-клас на визначену тему.</p> <p>4. Самостійно укласти діаграми Венна для здобувачів початкової освіти, які можна використати під час вивчення міжродових жанрів літератури.</p>	<p>12</p>
<p>Тема 4. Альтернативні методичні системи навчання мовно-літературної освітньої галузі початкової освіти.</p>	<p>1. Опрацювати авторські освітні програми, навчально-методичні комплекси науково-педагогічних проєктів</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Інтелект України» І. В. Гавриш; - «Росток» Т. О. Пушкарьової; - освітня програма за системою розвивального навчання у закладах загальної середньої освіти (авт. кол. Ломакович С. В., Тимченко Л.І., Жукова С.О., Кондратюк О. М. та ін.); - освітня програма за системою розвивального навчання (авт. та укл. Старагіна І. П., Захарова Г. М., Жемчужкіна Г. В, Пінсон К. І., Перепелицина О. А., Сосницька Н. П.); - освітня програма початкової освіти за вальдорфською педагогікою (Асоціація вальдорфських ініціатив в Україні); - освітня програма «Початкова школа: освіта для життя» (Київський університет імені Б. Грінченка за заг. ред. Огнев'юка В. О.); - освітня програма «На крилах успіху» (наук. кер. творчої групи Цимбалару А. Д.). 	<p>8</p>

Тема 5. Контроль та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів із мовно-літературної освітньої галузі в Новій українській школі.	1. Переглянути відео на EdEra «Оцінювання без знецінювання» М. М. Барної, підготувати анотацію. 2. Опрацювати чинні нормативні документи про систему оцінювання навчальних досягнень учнів з мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі. 3. Ознайомитися із формами перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів початкових класів.	10
Всього годин		86

IV. Політика оцінювання

Політика освітнього компонента. Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Теоретичні основи викладання методики навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі» здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою: 40 балів – поточне оцінювання, 60 балів – підсумкове оцінювання.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, фронтальне письмове опитування, виступи на практичних заняттях, захист проєктів, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, самоконтроль, самооцінювання, перевірка результатів виконання різноманітних творчих завдань, контроль засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем вищої освіти тощо.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за критеріями подано у таблиці 1 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, однак при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання здобувача вищої освіти у формі складання екзамену. Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом, і набрав при цьому не менше як 75 балів. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти за його згодою.

Таблиця 1

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час аудиторних (практичних) занять

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Здобувач/здобувачка освіти засвідчив/-ла осмислене розуміння теоретичних і практичних положень, матеріал висвітлює правильно, чітко, логічно, послідовно. Здобувач/здобувачка освіти вільно оперує науковою термінологією, системно усвідомлює нові для нього/неї факти, поняття, терміни, аргументовано висловлює власну думку, використовуючи основну та додаткову літературу; здатний/-а до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень

	на відповідному рівні. Здобувач/здобувачка освіти володіє загальними та спеціальними компетентностями, уміє інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової й вищої освіти. Знання, вміння, навички, компетентності здобувача/здобувачки освіти відповідають очікуваним результатам навчання.
1,5	Здобувач/здобувачка освіти володіє системними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, добре володіє термінологією, опрацював/-ла основну та додаткову рекомендовану літературу, вміє аналізувати, встановлювати суттєві зв'язки між явищами та фактами, наводити власні приклади, робити висновки. Відповідь в цілому логічно обґрунтована, повна, проте наявні окремі несуттєві помилки, неточності. Практичні завдання виконано на достатньому рівні.
1	Здобувач/здобувачка освіти виявляє часткове розуміння основних положень теоретичного матеріалу, нездатний/-а до обґрунтування та аргументації відповіді, недостатньо володіє категорійним апаратом, не використовує додаткову літературу. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності.
0,5	Здобувач/здобувачка освіти має фрагментарні знання, здатний/-а відтворити меншу частину навчального матеріалу, під час відповіді припускається суттєвих фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей.
0	Здобувач/здобувачка освіти не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань.

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі – 5 балів;
- підготовка наукової публікації у збірнику тез – 3 бали, у фаховому журналі – 5 балів;
- призове місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 20 балів (10 балів за наукову роботу, 10 балів за додатки до роботи (навчальні посібники, електронні та друковані матеріали)).

Порядок присудження додаткових балів затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти (витяг із протоколу засідання кафедри № 1 від 29.08.2022).

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я з поважних причин (хвороба, працевлаштування за фахом, навчання з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування, технічна проблема й неможливість приєднатися до дистанційного заняття і т. ін.), він/вона може скласти викладачеві пропущений матеріал у день консультації викладача відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Здобувач/-ка освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив/-ла впродовж семестру (з поважних причин), таким чином покращити свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії. Повторне складання екзаменів допускається не більше як два

рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач/-ка досяг/ -ла результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають і освітньому компоненту в цілому, і його окремому розділу, темі (темам), які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання ([Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є іспит, що проводиться у вигляді тестування. Тестові завдання сформовані за темами, передбаченими структурою освітнього компонента, і складаються з чотирьох варіантів відповіді, один із яких правильний.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано

60–66	Достатньо	Е	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Вашуленко М. С. Нова українська школа: Методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: Навчально-методичний посібник. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2019. 192 с.
2. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення у початковій школі. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018. 400 с.
3. Вітюк В. В. Наукові основи формування правописної компетентності майбутніх учителів Нової української школи : монографія. Київ : Інтерсервіс, 2020. 424 с.
4. Гриньова М. В. Урок Нової української школи : семінар-тренінг для вчителів початкових класів. *Початкове навчання та виховання* (ВГ «Основа»). 2019. № 10–12. С. 3–13.
5. Державний стандарт початкової освіти. Типові освітні програми Нової української школи. Київ «Світоч», 2019. С. 3–42.
6. Інноваційні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі: навч. посіб. / За заг. ред. Н. В. Гудими. Кам'янець-Подільський : Друк-сервіс, 2018. 166 с.
7. Кірик М. Ю., Данилова Л. І. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник. Львів : Світ, 2019. 136 с.
8. Концепція Нової української школи. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>
9. Мартиненко В. О. Індивідуальний підхід до формування і розвитку навички читання молодших школярів : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 88 с.
10. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red N. M. Bibik. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
11. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навчально-методичний посібник / Цимбалару А. Д. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.
12. Онопрієнко О. В. Дидактико-методичні засади контролю й оцінювання навчальних досягнень молодших школярів : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2020. 400 с.
13. Онопрієнко О. В. Інструментарій оцінювання результатів компетентнісно орієнтованого навчання молодших школярів : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с.
14. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. К.: Видавничий дім «Освіта», 2020. 192 с.
15. Пономарьова К. І. Формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови: Методичний посібник. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2020. 88 с.
16. Прищепа О. Ю. Формування і розвиток навичок письма молодших школярів на засадах диференційованого підходу : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с.
17. Романюк С.З., Котик Т.М. Актуальні проблеми вивчення предметів мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі: навчально.-методичний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта». Чернівці-Івано-Франківськ, 2021. 296 с.
18. Савченко О. Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання: методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.

19. Старагіна І. П., Терещенко В. М., Панченков А. О. Нова українська школа : розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навч.-метод. посіб. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.
20. Типові освітні програми Нової української школи для закладів загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. Київ : «Світоч», 2019. 336 с.
21. Фідкевич О., Бакуліна Н. Нова українська школа : теорія і практика формування оцінювання у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти. Київ : Генеза, 2020. 64 с.
22. Фідкевич О., Богданець-Білокаленко Н. Нова українська школа : теорія і практика формування оцінювання у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти. Київ : Генеза, 2021. 96 с.
23. Vitiuk V. System of principles of teaching the spelling of Ukrainian language in the institutions of higher pedagogical education. *Revista stiintifica progresiva: Inregistrată la Camera Națională a Cărții din Republica Moldova*. 2019. № 1. P. 37–41.
24. Vitiuk V., Skrypnyk N., Homiak I. Test monitoring of the speech competence of students of modern higher education institutions. *ScienceRise*. ISSN 2461-4262 (Online), ISSN 2461-4254 (Print). No. 2, 2020. pp. 32–41.
25. Vitiuk V. Readiness of future elementary school teachers to improve spelling competency. *Norwegian journal of development of the International Science*. ISSN 3453-9875. Issue # 42, Vol. 4, 2020. pp. 28–32.
26. Vitiuk V. V. Formation of text-creating skills and skills primary education acquires. European and global vectors for education development in Ukraine: Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. PP. 117–150.
27. Shabarina M., Verbytska K., Vitiuk V., Shemchuk V., Saleychuk E. Development of Pedagogical Creativity of Future Teachers of Primary School By Means of Innovative Education Technologies. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*. 2020, Volume 12, Issue 4, ISSN: 2066-7329 | e-ISSN: 2067-9270. (WOS).
28. Shkabarina M., Vityuk V., Surzhuk T., Iovkhimchuk N., Klochko T. The effectiveness of the introduction of interactive methods in the system of distance learning of future primary school teachers. LINK: <https://laplageemrevista.editorialaar.com/index.php/lpg1/article/view/1105> PDF: <https://laplageemrevista.editorialaar.com/index.php/lpg1/article/view/1105/1010> DOI: <https://doi.org/10.24115/S2446-622020217Extra-D1105p.332-342>. (WOS).

Додаткова

1. Васильєва О. Реалізація технології діяльнісного методу на уроках у початковій школі. *Початкова школа*. 2018. № 4. С. 38–40.
2. Вітюк В., Лякішева А. Інтелектуальні карти як засіб формування правописної компетентності майбутніх учителів початкової школи. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019, Том 74, № 6. С. 111–126. (WOS).
3. Вітюк В. Культура мовлення як основа правописної грамотності майбутніх учителів початкової школи. *Освітній простір України*. Науковий журнал. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2019. Випуск 17, частина 2. С. 229–236.
4. Вітюк В. Методи формування правописної компетентності майбутніх учителів початкової школи. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. Серія : Педагогічні науки. Глухів : Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка. 2020. Випуск 1 (42). С. 28–39.
5. Вітюк В. Структурування правописного матеріалу української мови сучасними графічними організаторами. *Закарпатські філологічні студії*. Випуск 13. Том 1. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. № 13. С. 28–33.
6. Вітюк В. Засоби професійно орієнтованого навчання українського правопису в закладах вищої освіти. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Вип. 1. Умань : Візаві, 2020. С. 38–46.

7. Вітюк В. Семінарське заняття як одна з форм навчання української мови у сучасному виші. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Том 31 (70), № 1. С. 18–23.
8. Вітюк В. Вправи та завдання на формування правописної компетентності в майбутніх учителів Нової української школи. Мова і культура. Наукове видання. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2020. Випуск 22. Том VII (202). С. 275–284.
9. Вітюк В. Проектна діяльність у процесі формування правописної компетентності майбутніх учителів Нової української школи. Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ, 2020. № 22. С. 99–105.
10. Вітюк В. В. Правописне портфоліо як індикатор індивідуальної траєкторії формування та вдосконалення правописної компетентності майбутніх учителів Нової української школи. Acta paedagogica volynienses. 2021. Вип. 3. С. 49–57.
11. Коваль Г., Деркач Н., Наумчук М. Методика викладання української мови : Навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2018. 287 с.
12. Лук'яник Л. В. Теорія і практика методичної роботи вчителя початкових класів. Рівне, 2019. 104 с.
13. Лякішева А. В., Вітюк В. В., Кашуб'як І. О. Кейсбук методів і прийомів критичного мислення в початковій школі. Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2022. 116 с.
14. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в 1-2 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б. URL: <https://naurok.com.ua/organizaciya-osvitnogo-procesu-v-1-klasah-za-tipovoyu-osvitnoyu-programoyu-rozroblenoyu-pid-kerivnictvom-shiyana-r-b-51407.html>
15. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в 1-2 класах за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О. URL: <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-v-pochatkovij-shkoli-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi>
16. Методичні рекомендації щодо викладання в початковій школі у 2018/2019 н.р. URL: <https://osvita.ua/school/materials/metod-rekom/61559/>
17. Методичні рекомендації щодо викладання в початковій школі 2019/2020 навчальному році. URL: <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-v-pochatkovij-shkoli-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi/>
18. Нова українська школа: методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з предметів мовно-літературної галузі в початковій школі Навчально-методичний посібник / І. П. Старагіна / За редакцією О. В. Волошенюк, В. Ф. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 58 с.
19. Нова українська школа: розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навчально-методичний посібник / Старагіна І. П., Терещенко В. М., Панченков А. О. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.
20. Організація освітнього процесу в початковій школі : Методичні рекомендації. 3 клас. Харків : Ранок, 2020. 144 с.
21. Педагогічні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі / за наук. ред. Чабайовської М. І. Тернопіль : Мальва-ОСО, 2014. 188 с.
22. Початкова освіта : Методичні рекомендації щодо використання в освітньому процесі Типової освітньої програми для 2 класів ЗЗСО. Київ : УОВЦ «Оріон», 2018. 192 с.
23. Початкова освіта : Методичні рекомендації. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019. 192 с.
24. Янкович О. І. Розвиток освітніх технологій у початкових школах України (1959–2018 рр.): монографія. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2021. 162 с. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16549/3/Yankovych.pdf>

Інтернет-ресурси

1. Всеосвіта. Спільнота активних освітян : веб-сайт. URL : <https://vseosvita.ua>
2. Електронні версії підручників для 1–4 класів. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
3. На урок. Освітній проєкт : веб-сайт. URL : <https://naurok.com.ua>
4. Нова українська школа : веб-сайт. URL : <https://nus.org.ua>

5. Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи : Наказ МОН України від 07.02.2020 р. № 143. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-20#Text>
6. EdEra — студія онлайн-освіти. URL : <https://www.ed-era.com/>
7. LearningApps.org : веб-сайт. URL : learningapps.org